Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿԻՈՍԻ ԽՈՍՔԸ ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՎԱՎԵՐԱԳՐԵՐԻ ԵՎ ԱՐԽԻՎԱՅԻՆ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐԻ ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍԻ ԱՌԻԹՈՎ

(20 սեպտեմբերի 2017 թ., Սուրբ Էջմիածին)

Զե՛րդ Սրբություն, սիրեցյալ եղբայր ի Քրիստոս,

Սիրելի՛ հոգեւոր հայրեր եւ ներկաներ,

Հայրապետական սիրով ողջունում ենք ձեզ Գարեգին Ա. Հովսեփյան Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի վավերագրերի եւ արխիվային նյութերի ժողովածուների շնորհանդեսի առիթով: Համախմբվել ենք երախտագեղ հոգով սիրո, հարգանքի եւ խոնարհումի վկայություն բերելու երջանկահիշատակ Գարեգին Ա. Հովսեփյան Կաթողիկոսի պայծառ հիշատակի առջեւ:

Մեր Սուրբ Եկեղեցին, որ դարերի հոլովույթում հաճախ է դիմագրավել նեղությունների, գործել պատմական ու քաղաքական դժվարին պայմաններում, շնորհիվ առաքինազարդ Հայրապետների՝ փառքով է վերհառնել փորձություններից ու շարունակել տերունապատվեր իր առաքելությունը: Ահա այսպիսի մեծանուն Կաթողիկոսներից է Գարեգին Ա. Հովսեփյանը, ում անունն արձանագրված է մեր նոր ժամանակների պատմության կարեւոր իրադարձությունների բարձրակետում:

«Այր՝ լի շնորհօք եւ զօրութեամբ» (Գործք Զ. 8): Նոր Կտակարանի այս խոսքերը ճշմարտապես բնորոշում են Գարեգին Հովսեփյան Կաթողիկոսին: Նա Քրիստոսի հավատարիմ ու քաջ զինվոր էր հոգեւոր անդաստանում, միության ջատագովն ու իրագործողն էր ներեկեղեցական ասպարեզում, փայլուն միտք էր գիտական աշխարհում, ոգի ու սիրանք էր մարտի դաշտում, մեծ հայ եւ ականավոր գործիչ՝ ազգային կյանքում: Նա իր հովվական ու առաջնորդական գործունեության բոլոր տարիներին հայրական խնամքով, սիրով ու հոգատարությամբ հովվեց մեր ժողովրդի զավակներին, պայծառացրեց հավատքը, հավելեց ազգասիրությունն ու հայրենանվիրումը: Տիրոջ անձնվեր սպասավորի առաջնորդության ներքո վերելք ու զարթոնք ապրեց ազգային-եկեղեցական կյանքը Ղրիմի եւ

Նոր Նախիջեւանի, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների հայոց թեմերի:

Մեր ժողովրդի համար օրհասական պահին Քրիստոսի նվիրյալ սպասավորը դարձավ ազգի ու հայրենյաց պաշտպանության զինվոր, «Հովիւ քաջ, որ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարաց» (Հովհ. Ժ. 11): Սարդարապատում նա հառնեց որպես նոր Ղեւոնդ Երեց եւ մահապարտների գնդի ու հայոց աշխարհազորի հետ իր ավանդը բերեց հայրենիքի պաշտպանության նվիրական գործին եւ հաղթանակի կերտմանը, որը դարձավ հիմքը մեր անկախ պետականության հաստատման:

Երջանկահիշատակ Գարեգին Հովսեփյանը առաքելության ծանրաբեռն վաստակով ընտրվեց Մեծի Տանն Կիլիկո Կաթողիկոս, եւ ինչպես վկայեց Մեր հոգեւոր եղբայր Արամ Ա. Կաթողիկոսը, առավել շենացրեց Տանն Կիլիկո Կաթողիկոսությունը, նվիրական տեսլականներ կյանքի կոչեց, եկեղեցանպաստ ու ազգօգուտ ծրագրեր իրագործեց: Նա նորովի ցոլացրեց Լուսավորչի տեսիլքի լույսը Անթիլիասում, միաբանության լույսը՝ տարաձայնությունները հարթելու, երկպառակության տանող ընթացքները կանխելու, մեր Սուրբ Եկեղեցու եւ ազգի միասնությունը հաստատուն պահելու: Եվ խորհրդանշական է, որ այսօր Գարեգին Ա. Հովսեփյանի վավերագրերի ու արխիվային նյութերի ժողովածուների շնորհանդեսին մասնակցում ենք Արամ Ա. Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի հետ միասնաբար՝ ի նշան հոգեւոր-եկեղեցական մեր անդաստանում Քրիստոսապատվեր սիրո եւ միաբանության, որի ավանդույթների ջատագովն ու պաշտպանն է եղել մեծանուն հայորդին:

Երջանկահիշատակ Գարեգին Ա. Հովսեփյան Կաթողիկոսը, եկեղեցական անդաստանում բեղուն ծառայություններից զատ, մեր ժողովրդին պարգեւեց նաեւ իր գիտական ու գրական գործունեության արդյունքները: Նրա աշխատություններն ընդգրկեցին հայագիտության գրեթե բոլոր բնագավառները՝ պատմություն, բանասիրություն, բանահյուսություն, գրչություն ու մանրանկարչություն, արվեստ, եկեղեցագիտություն, հնագիտություն, ձեռագրագիտություն: Ահա այսպես է այսօր մեր առջեւ պատկերվում պայծառ կերպարը Գարեգին Ա. Հովսեփյան Կաթողիկոսի՝ մեծ մարդ, ազգի արժանավոր զավակ, Քրիստոսի հավատարիմ ծառա:

Մենք Հայրապետական Մեր բարձր գնահատանքն ենք հայտնում մեծանուն Կաթողիկոսի վավերագրերի եւ արխիվային նյութերի ժողովածուների հրատարակության գործում իրենց ազնիվ ջանքերը ներդրած բոլոր անձանց՝ ի մասնավորի Հայաստանի ազգային արխիվի աշխատակից Գոհար Ավագյանին եւ տնօրեն Ամատունի Վիրաբյանին: Վստահ

ենք, որ այս հրատարակությունները, որ արժանի տուրք են Գարեգին Ա. Հովսեփյան Կաթողիկոսի ծննդյան 150-ամյակի եւ վախճանման 65-րդ տարելիցի ոգեկոչման առիթով, մեծապես նպաստելու են ազգային-եկեղեցական մեծ գործչի առաքելության վերարժեւորմանը՝ դառնալով նոր ոգեշնչման աղբյուր:

Մեր գնահատանքն ենք բերում նաեւ հատորների հրատարակության եւ շնորհանդեսի կազմակերպման գործում իրենց ջանքերը ներդրած բոլոր անձանց:

«Մշակն արժանի է իր վարձին» (Ղուկ. Ժ. 7): Ավետարանական այս պատգամի համաձայն՝ մեր սրտերում պայծառ պահենք մշտավառ հիշատակը Գարեգին Ա. Հովսեփյան Կաթողիկոսի: Աղոթք եւ օրհնություն մեծանուն Կաթողիկոսի լույս հոգուն: